سەربەخۆیی ئابوریی، گڵۆپی سەوز ب□ س□□ربەخۆیی سیاسیی هەڵدەکات!.. تاهیر عیسا

ئەمە مانشێتی تەواوی ڕۆژنامەو میدیاو ماس میدیا سێبەرو بەرهەتاوەکانی بنەماڵەی بارزانی و حیزبەکەیان بوو، کەدەساڵ لەمەوبەر، لەدوای بڕیاری بەناو سەربەخۆفرۆشتنی نەوتی هەرێمی کوردستان، لە ساڵی ٢٠١٤، دا دەستیان بۆبردو بانگەشەی سەربەخۆییان لەپاڵیدا کاوێژدەکرد!
لە سیستەمی سەرمایەداری جیهانی ئەمڕۆ و ڕۆڵ و نەقشی کۆمپانیا زەبەلاحەکان، لەسەر سیاسەتی وڵاتان بەگشتی و وەبەتایبەتیش تاڵان و بڕۆیەک، کەوەک نیولیبڕالیزم دەستیان داوەتێ، لەهیچ پنتێکی ئەم دنیایەدا جێگایەک بۆ چەمکی سەربەخۆیی و سەربەخۆ فرۆشی ناهێڵێتەوە، بەتایبەتیش کوردستان، بۆ کۆمپانیا سەرمایەداریە جیهانیەکان، پێگەو زەمینەیەکی زۆر لەبارتریشە بۆ بەتاڵانبردنی سامان و هێزی کارەهەرزانەکەی، لە چاو پێگە فەڕمیی و دەوڵەتداریەکانی تر، وەهێشتنەوەی کوردستانیش لەم بارودۆخەدا و وەک بەشێک لەعێڕاق بۆ ئەوان زۆر بەقازانجترە.
بڕیارێک، دوای نزیکەی یەک لەسەر دەی قەڕنێک، لەجیاتی لایکەمی بووژانەوەی ژێرخانێک و بوونی نەختینەیەک لەسەرمایەی دوای ئەم پڕۆسەی سەربەخۆ فرۆشی□، وەک دەستکەوت و قازانجی فرۆشەکە، نەک ناتوانن تاکە لایەنێکی باشی بۆ خەڵکی، تیا نیشان بدەن، بەڵکو هەر لەپاڵ ئەم سیاسەتەشیاندا، لە ڕێککەوتنێکی ژێر بەژێریی دوور لەمیدیاو زوومی کامێڕاکاندا، گرێبەستی نەوتی پەنجاس□□یان لە گەڵ ئەردۆغان و ئاکەپەی پارتەکەیدا ئیمزاکرد، کە هەرلەناو ئەم کەین و بەین و ڕێککەوتنەشدایە، گەڵاڵەکردنی ڕیفا□اندۆم و ئەنجامدانی لەپاڵ هەمان سیاسەتدا، وەک پرسێک دێتە پێشەوە، ئینجا ئاگایانە و ب□م ب□ستەوە کرابێت یان نائاگایانەو ب□مەبەست، کەلە ئاکامەکەیدا دەکرێت زیاتر لەوەڵامی ئەم مەتەڵە نزیک بینەوە، کە بەهاتنە پێشەوەی ڕوداوی شانزەی ئۆکتۆبەرو لەدەستدانی کەرکوک و ناوچە جێناکۆکەکانی تر و بچوکبوونەوەی جوگڕافیای سیاسیی وئیداری هەرێمی کوردستان، کەوەک دیفاکتۆیەک لەدوای سەرهەڵدانی داعش، لەساڵی ٢٠١٤، دا قەڵەمڕەوی خۆی تێدا بەرفراوانکردبوو، دەچێتە خانەی مەبەستداریەوە، کەبۆ تورکیاو ئەردۆغان، ئەم خستنە تەڵەیەی هەرێم

و بانگەشەیان بۆ ڕیفراندۆم و گرتنەبەری ڕێگای بەناو سەربەخۆیی، گرنگیەکی ستڕاتیجی هەبوو! کەمەسعودبارزانی و ڕیفراندۆمەکەی، لەم بوارەدا خزمەتێکی بێپایانی بەم ستراتیژەکردو بیانووی دا بە دەوڵەتانی کۆنەپەرەستی ناوچەکەو زلهێزەکانیش،کەمەسعود بارزانی خۆیشی دەیزانی ئامادەیی ئابووری و سەربازی و هەروەها ناوخۆیشی نییە(لەو سەروبەندەدا بوو، کەمامۆستایان، خۆپیشاندانیان دەکردو، مەسعود بارزانیش دەیگووت بابەخۆیان هەر هەڵپەڕن)کەلەدژیدا بوەستنەوەو، بەیەکجاریش، ڕیفراندۆمی، وەک مافێک بە خەڵکی کوردستان، کە ئیدیعای دەکرد سەری خۆی لەپێناویدا دادەنێت و داینەنا، دەتواندرا لە هەل و مەرجی دوای داعشدا،پەنای بۆ ببرێت، لەدەستی خەڵکی کوردستاندا وەک کارتێک بەتاڵ و مایەپووچ کردەوە.

سەرباری ئەمەش، سیاسەتی نەوتی هەرێم، نەک هەر نەیتوانی بارودۆخی موچەخۆرانی کوردستان بە شێوەیەکی ستانداردی و ئاسایی بباتە پێشەوەو موچەکان لەکاتی خۆی بەموچەخۆران بدات، بەڵکو بەناوی پاشەکەوتیشەوە، چەندین ملیار دۆلاردەدزرێت و زیاتر لەسی ملیار دۆلاریش وەک قەرز نراوە بەتەنگەی خەڵکەوە، کە دەبێت بە چەندین دەیەی ترو زیاتریش، لەژێر باری ئەم قەرزەدا نەک تەنیا جیلی ئەمڕۆ و سبەینێ، بەلکو چەندین جیلی داهاتوش، باجی قورسی سیاسەتی سەربەخۆی فرۆشتنی نەوتی بدەن، کە ئەم بنەماڵە ئۆلیگارشییە هەڵتەقیوانە لەپارەو سامانی بەتاڵانبراوی خەڵک، دەستیان بۆبرد.

سیاسەتێک کە ئەمڕۆ ئاکامەکەی، شکست و ڕیسوایی، ئەو بەناو سەربەخۆییە بوو، کە لەپاڵ بانگەشەی درێژنانەی خەمخۆریان بۆ چارەسەری پرسی کوردو دەوڵەتدارییەوە بەدەستیانەوە گرتبوو، جگە لەکەرەستەیەکی تەبلیغاتی بۆ فریودان و چەواشەکردن و ختووکەدانی بیری ناسیۆنالیستانەو ساویلکانەی لایەنگرانیان، هەتا بتوانن هەرچی زیاتر درێژە بەدەسەڵاتی گەندەڵکارانەو تاڵانچیانەی سەروی خەڵکەوە بدەن، هیچی تر نەبوو.

چونکە لەڕاستیدا، لەچوار چێوەی وڵاتێکدا کە سەرانی قەومی و ناسیۆنالیستی، لەنووسینەوەی دەستورەکەیدا، بەشداریان کردووە و دواتریش لە ڕیفراندۆمدا دەنگی پێداوە، بانگەشەی پرسی کورد و دروستکردنی کێشەیەکی وەهمی جگە لەدرۆیەک کە ئەم بنەماڵە و حیزبانە لەماوەی ڕابردوودا بەدەستیانەوە گرتووە ، هیچی واقیعیەتی تێدا نەبووە!

لەچوارچێوەی هەمان دەوڵەتدا، ململانێکانی ناو خانەوادەی بۆرژوازی کوردیش لەسەر پۆستە سیادی و وەزارییەکان وچنینەوەی داهاتەکی زەبەلاحیش لەم بوارەدا، سیاسەتی سەربەخۆ و ئیدیعای سەربەخۆیی ئەم بنەماڵانە و بانگەشەکانیان لەپێناوی، سەربەخۆیی و ڕیفراندۆم و

چارەسەری ڕیشەیی ئەم پرسە، جارێکی دیکە وەدرە دەخاتەوە.
ئەمڕۆ دوای تێپەڕبوونی دەساڵ لە سیاسەتی ئابووری سەربەخۆ و شکستیان لەبەرامبەر ڕەقیبە بۆرژوا ناسیۆنالیستە مەزهەبییەکانیاندا، لەزمانحاڵی هەمان میدیای بەعار و بەمەڕاڵێوە، دووبارە بەجۆرێکی دیکە، شکستی سیاسەتەکەیان(شکستی سیاسەتی بەناو بانگەشەی دژە ناوەندی وەک خەمخۆری پرسە قەومییەکان، کە لەپاڵیدا خەڵک وادار بەچاوەڕوانی لەئاڵ و گۆڕێک لە ژیانی سیاسی و ئابووری کراوە)، وەک بەیارو سیاسەتێکی زۆر حەکیمانە بە خەڵکی کوردستان دەفرۆشرێتەوەو دەوترێت،:- ڕێککەوتنی هەولێر – بەغدا ، سەرکەوتنێکی دیکەی سیاسیی دیبلۆماسی حکومەتی هەرێمی کوردستان بوو!
وەک ئەوەی نەبایان بینیبێت نەباران، خۆ لەڕاستیشدا، خەڵکی کوردستانە لەگەڵ ئەم سیاسەتەیاندا موعانات و بەدبەختی ئەزموون کردووەو باو بەرانی ئەم سیاسەتە هەراسان و ناڕەحەتی کردووە، بەڵکو ئەوان، لەم چەندین ساڵەی حوکمڕانییاندا، چ لە سەردەمی فرۆشی نەوت و چ پێش فرۆشی نەوتیش، لە ڕوتاندنەوە و چەوساندنەوەی کرێکارو زەحمەتکێشی کوردستان و بەتاڵانبردنی داهات و قوتی بژێوی ڕۆژانەیاندا، بە تەزقاڵێکیش درێغییان نەکردووە، کە ئەوان لە ماوەی سیی ودوو ساڵەی حوکمڕانییاندا، توانیویانە بە خۆیان و نەوەی نەوەکانیشیانەوە، ئەگەر بەدەردی سەدام و نەوەکانی یان بەدەردی موعەمەر قەزافی، نەچن، بە ملیاران دۆلارو بەدەیان کۆشک و تەلارو باڵەخانەو بەدەیان کۆمپانیای وەهمی و ناوەهمی بە خۆیان بەدەستبهێنن!
هەڵبەتە، ئەزمونی خەڵکی کرێکارو زەحمەتکێش لەگەڵ دەسەڵاتدارانی هەرێمدا، چ لە پێش ڕووخانی ڕژێم و چ لەپاش ڕووخانی و نووسینەوەی دەستورو پێکهاتنی حکومەتی فیدڕاڵیدا لە ٢٠٠٥، کەپشکی هەرێم لەو حکومەتە لەسەر بنەمای نوێنەرایەتی خەڵکی کوردستان، دیاریکراوە، ئەزمونێکی تاڵی پڕ لە نادادپەروەری و پڕ لە فەسادی بووە. ئەوان وەک باقی دەستە و تاقم و تایەفەو قەوم و مەزهەبەکانی دیکەی بەشدار لە حکومەتی فیدڕاڵدا، لەو دزی و تاڵانیی و گەندەڵییە گەورەیەی لە خەڵکی کرێکارو کەمدەرامەدی عێراق و کوردستان،کراوە، لەسەر مەبنای، بەش بەش کردنی خەڵکی عێراق وکوردستان بەگشتی، لەژێر ناوی کوردو سوننەو شیعەو تورکمان و ئاشوری و....هتد، لەسەروی خۆیانەوە دوور لەبەرژەوەندییەکانیان لەلایەن کەمایەتییە بۆرژواو سەرمایەدارەکاندا نوێنەرایەتی کراون، کەتێکڕا قوربانی هەمان هەڵ و مەرجی سیاسی ئابووری کەمەڕایەتین، کە ڕیشەی لە ململانەی نەوان کارو سەرمایەو مەکدارەتی تایبەتی و کاری بەکرێ و قازانج و

زێدەبایی و دزی و تاڵانیدایە.

وە هەر لەسەرەتای پڕۆسەی حکومەتی تایفی و قەومی و مەزهەبی و خۆشباوەڕی خەڵکی عێراق و کوردستان بەو دەستەو تاقمانە و ملدان و ڕازیبوونیان بەو دابەشکارییە وەهمیە دوور لەڕاستی و واقیعیەو سپاردنی چارەنووسیان بە و کەمایەتیە ساختەیەی لەژوور سەری خۆیانەوەن، وەک نوێنەری بەرژەوەندیە وەهمیەکانیان، نەک بەرژەوەندیە واقیعیەکانیان، باشترین دەرفەتی دایە ئەم مافیایانە، دەوڵەتداری وەک ئەستا و بەو شێوازە لێوان لێو لە فەسادو گەندەڵی، بەسەر خۆیاندا بهێڵنەوە.

ململانێکانی نێوان هەرێم و بەغدا، لەدوای دەستبردن، بە ئابوری سەربەخۆی هەرێم، لە پێناوی خەڵک و باشترکردنی ژیان و گوزەرانی خەڵکدا نەبووە، وەک چۆن ململانێی نێوان سوننەمەزهەبەکان و شیعەمەزهەبەکان، لەسەر بەرژەوەندیەکانی هیچکام لە کرێکارو زەحمەتکێشی سوننە مەزهەبەکان و شیعەمەزهەبەکان نەبووە. هەروەک چۆن شیعەگەرایی بە کرێکارێکی شیعەمەزهەب نانێکی بەسفرەی خاڵی زیادنەکردووە، وەهەروەها هەژارێکی سوننەمەزهەبیش بەهەمان شیوەو بۆ کوردێکی بێ کارو ماڵ و مەسکەنیش هەر هەمان شتە، بەڵام لەسەرووی خۆیانەوە، ئایدۆلۆجیا جیاوازەکانی وەک دینی و قەومیی و مەزهەبی و گەشکرانی کرێکاران و نەداران بەم ئایدیۆلۆجیانە، نازو نیعمەتێکی لەبڕان نەهاتووی بۆرژوازی و حیزبەکانیان، هەتا بتوانن دەورو نەقشی خۆیان لە دزی و تاڵانیدا ببین و خوارەوەش موتیع و ملکەچ بهێڵنەوە.

ململانێ و شەڕە قۆچەکانی نێوان لایەنەکان بەگشتی و حکومەتی کارتۆنی هەرێم و ناوەند، لە پێناو بردنی بەشی زیاتر لە هەریسی ئاخوڕێکدا بووە کە لە ژێر ناوی حکومەتی فیدڕاڵیدا، بەپێنجەمەری خەڵک لە هەڵبژاردنە گاڵتەجاڕانەکانیاندا شەرعیەتیان پێدراوە.

خۆپیشاندانەکانی حەقدەی شوباتی خەڵکی کوردستان لەساڵی ٢٠١١، و ناڕەزایەتیە یەک لەدوای یەکەکانی دواتریش و هەروەها هاتنە مەیدانی خەڵکی بەغداو شارەکانی وەسەت وجنوبی عێراق لە ئۆکتۆبەری ٢٠١٩، دا و بەوشارانەشەوە کە ناوەندی پیرۆزی مەزهەبی شیعەکانن، دەورەیەکی تازەبوو، تائاستێک لە وشیاری سیاسیی ئابووری ئەو بەشە بەرفراوانە لە خەڵکی عێراق و کوردستان، لە بەرامبەر نوێنەرە ساختەو موزەیەفەکانیانداو، بەڵام بە هۆکاری سیاسیی جۆراو جۆرو خۆشخەیاڵییان هێشتاش بە ڕەوتە بۆرژوا قەومیی و دینی و مەزهەبیەکان، نەیتوانی ئایندەو ئاسۆیەکی گەش بەو بزوتنەوانە بدات و شکستیان هێنا.

سەرباری ئەمەش، بایکۆتە گشتگیرو بەرفراوانەکانی، خەڵکی عێراق و

کوردستان لە هەڵبژاردنە جۆراو جۆرەکاندا، لە فاوەوە هەتا زاخۆ، بەڵگەیەکی دیکەی ئەو هەوڵ و تەقەڵا خۆڕسکانەیەی خەڵکەکە، باوەڕیان بە ئاڵ و گۆڕ لە ڕێگای هەڵبژاردنەکان و ئەو لایەنانەش نەماوە، کە دەچنە ناو پرۆسەی هەڵبژاردنەکانەوە.

ئەوەی کە دەکرێت لەناو ئەم هەل و مەرجە سیاسییەی عێراق و کوردستاندا، ئومێدێک و ئاسۆیەک بۆ ئاڵ و گۆڕی سیاسیی ئابووری کۆمەڵایەتی بەقازانجی کرێکاران و کەمدەرامەتەکاندا، پەیدابکات، هاوپشتی و هاودەنگی تەواوی خەڵکی عێراق و کوردستانە، لەڕاستای هەل و مەرج و بارو دۆخێکدا، کە تێکڕا، وەک یەک ڕەنج و زەحمەتی لێبەهەدەردەدەن، کەتێکڕا وەک یەک گیرۆدەی هەمان بارو دۆخن بەبێ جیاوازی، بەرژەوەندی کرێکارێکی موسڵ، کە بەئایدۆلۆجیای سوننەمەزهەب و دواتریش بوو بە نێچیری داعش، لەگەڵ کرێکارێکی نەجەف و کەربەلای موبتەلابە بیری شیعەگەرایی و لەگەڵ کرێکارێکی کوردی پەمپخواردوو بەسیاسەتی بارزانی و کوردایەتی، یەک تۆزقاڵ جیاوازی نییەو هەموویان دواجار کرێکارن و لە هێزی کاریان و لە پێگەی کۆمەڵایەتی و ئابووریاندا، بەهرەبەرداری دەکرێت .

دوای ڕێککەوتنێک لەنێوان شیاع سۆدانی و مەسرور بارزانیدا، ئەوەی بەدیدکرێت، دوور لە ئیرادەی خەڵک و دەخالەتی خەڵکی کرێکارو مووچەخۆر، دووبارە ڕێککەوتنەکان، بە قازانجی دەستەو تاقمە بۆرژوا فەرمانڕەواکان دەڕواتە پێشەوە، هەتا ئەو جێگایە بە مەسرور بارزانی و حیزب و بنەماڵەکەی ملنەدان بەم سیاسەتەی ناوەند گرنگ بوو، کە ڕێککەوتن بە یەک تۆزیش بەقازانجی خەڵک نەڕواتە پێشەوە، ئەم خاڵە بە هەردووک بنەماڵەی دەستڕۆیشتوو بارزانی و تاڵەبانی زۆر گرنگە، کە دەستیان لەبنی هەمبانەکە دەرنەچێت، ئێستا پێداگریی مەسرور لەسەردانانی کەسێکی باڵای ناو حیزبەکەی وەک جێگری کۆمپانای سۆمۆ، کە فرۆشیاری نەوتی عێراق و سەرپەرشتیکردنی پارەو داهات و خەرجییەکەیەتی، وەهەروەها حیساب بانقێک کە ڕاستەوخۆ لەژێر سەرپەرشتی مەسروربارزانیا بێت، هیچ لەو بابەتە ناگۆڕێت، کە پێشتریش ئەوان لە مەلەفی نەوت و فرۆش و داهاتەکەیدا دزی و تەخشان و پەخشانیان دەکرد.

یەکێک لەو گرفتانەی دەسەڵاتی گەندەڵکاری کوردی لە ماوەی سیی ودووساڵەی حوکمڕانییاندا، دزیو فزی و تاڵانی بووە، بە ڕێگای یاسایی، یاسایەک کە خۆیان بەسەریەوە دەسەڵاتی ڕەهاو موتڵەقیان هەبووە و هەیە، هەمیشە لەبەرامبەریاندا ملکەچ و دەستەوئەژنۆیە، هەربۆیە لەمەو دواش، دوور لەدەخالەت و ئیرادەی خەڵکی کرێکارو زەحمەتکێش، لەدەورەی داهاتووش پشکیان لەو دزی وتاڵانییە هەر

بـەردەوام دەبـێت، کە لـەسیاسەتی بـەناو سەربـەخۆ فرۆشیدا دەستیان بـۆبردبوو، هەر بـۆیـەش دەڵێن، ڕێککەوتنی هەولێر – بـەغدا ، سەرکەوتنێکی دیکەی سیاسیی دیبلۆماسی حکومەتی هەرێمی کوردستان بوو!.

تاهیر عیسا
6.04.2023